

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

27. decembar 2013

[NOVI POSAO ROSNJEFTA](#)

[RASPRODAJA POSLOVA U '14](#)

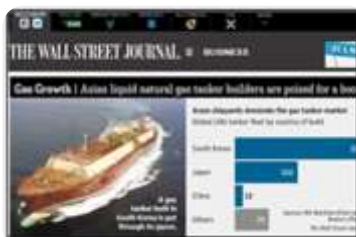
[PLAN KAZMUNAIGASA ZA '20](#)

[RUSKO-SIRIJSKI OIL-DEAL](#)

[ODLOŽEN DUG KIJEVU](#)

[KINA I JAPAN PRAVE TANKERE](#)

[TANAP NEISPLATIV?](#)

[NOVATEK-ENI U CG?](#)

MOSKVA – Rosnjeft će trgovati naftom iz kancelarija u Londonu, Njujorku i Singapuru, posle prošlonedeljne kupovine ovih poslova od banke Morgan Stanley i postati konkurent već etabliranim igračima na tom tržištu, komentariše **Reuters**. Agencija potseća da je ruska državna kompanija ove godine skočila na vrh globalne lige proizvođača, kupivši za 55 milijardi dolara

Morgan Stanley sells oil trading business to Russia's Rosneft

BY DMITRY ZHDANNIKOV AND KATYA GOLUBKOVA
LONDON/MOSCOW | Fri Dec 20, 2013 10:26pm EST

kompaniju TNK-BP. Time je postala najveći izlistani proizvođač nafte na svetu, pa se nametnula potreba da formira i trgovačko odeljenje, poput glavnih svetskih konkurenata. Izvršni direktor Rosnjefta Igor Sečin kazao je u ponedeljak da će kupovina poslova Morgan Stanley-a dodatno ubrzati rast kompanije na svetskom tržištu sirove nafte i derivata. Američka banka je prva od velikih firmi sa Wall Street-a koja je prodala gro svojih poslova fizičke trgovine naftom, primećuje Reuters i potseća da cena ovog ugovora nije

objavljena. Rosnjeft je do sada godinama prodavao naftu bilo preko međunarodnih energetskih kompanija poput BP-a, bilo preko trgovačkih firmi kao što su Vitol i Gunvor. Ovaj posao je novi iskorak Rosnjefta u Severnu Ameriku posle ugovora sa Exxon Mobilom iz 2011. preko koga je došao do suvlasništva u nekim naftnim proizvodnim projektima u Kanadi i području Meksičkog zaliva. Poslednjim ugovorom Rosnjeft preuzima i staff od nekih 100 trgovaca i 180 službenika Morgan Stanley-a, što nije posebno u poređenju sa 3.000 ljudi koji rade poslove trgovine za BP, navodi britanska agencija. Kupovina nije uključila Morgan Stanley-evu firmu za skladišta nafte, naftovode i terminale, TransMontaigne. Rosnjeft inače već ima naftno trgovačko odeljenje u Ženevi, preko koga snabdeva svoje rafinerijske kapacitete u Evropi.

ШТА ПОКРЕЋЕ
ТАТИН АУТО?

Енергија живота

MOSKVA – Rusija će iduće godine izvoziti manje sirove nafte u Kinu nego što je ranije bilo najavljeno, pokazuju podaci koje je objavio ruski naftovodni monopolista Transnjeft. Kompanija je na svom web site-u objavila u utorak da će Rosnjeft izvesti iduće godine u Kinu 15,6 miliona tona nafte, odnosno dodatnih 600.000 tona putem naftovoda Istročni Sibir – Pacifički okean (ESPO), dok je iz Transnjefta ranije najavljeno da će izvoz biti uvećan za dva miliona tona, prenosi **Reuters**. Agencija navodi da razlozi ovog smanjenja za sada nisu poznati i dodaje da su trgovci

očekivali da izvoz Rosnjefta u Kinu poraste na 20 miliona tona godišnje do 2015., ravno izvozu u Nemačku, koja je trenutno najveći kupac ruske nafte.

KIJEV – Kineska kompanija PetroChina razmišlja o gradnji moderne rafinerije nafte u Ukrajini, rekao je u sredu ministar energije te zemlje Eduard Stavicki. On je rekao da je ova mogućnost sadržana u memorandumu koji je PetroChina potpisala sa ministarstvom energije. Moguća lokacija rafinerije, čiji kapaciteti nisu obelodanjeni, bili bi na mestu trenutno ugašene rafinerije nafte Herson kod Odese, prenosi **KyivPost**.

ASTANA - KazMunaiGas će tokom iduće godine završiti studiju izvodljivosti za gradnju četvrte rafinerije nafte u Kazahstanu, javlja agencija **Tengrinews**, citirajući direktora investicionog fonda Samruk-Kazyna, Malika Salimgirijeva. On nije želeo da saopšti druge pojedinosti o ovom projektu.

LONDON – Britanska kompanija Northern Petroleum (NOP) saopštila je u utorak da će komercijalne rezerve nafte u njenim, pre nekoliko godina otkrivenim, poljima Rovesti i Giove u italijanskim vodama južnog Jadrana biti klasifikovane kao 2C, umesto 2P. Na osnovu revizije koju je uradila firma ERCE ukupne neto 2C rezerve procenjene su na 30,2 miliona barela (mb), umesto ranije

prognozirano potencijala od 53,2 mb 2P rezervi. northernpetroleum.com

LONDON - Royal Dutch Shell će u 2014. prodati poslove ukupne vrednosti 30 milijardi dolara, uključujući dve milijarde dolara vredna polja u delti Nigera i 7 mlrd. \$ vredan udeo u australijskoj kompaniji Woodside Petroleum. Prema navodima JP Morgana odluka je posledica oštrog pada zarade Shell-a izazvane slabim rafinerijskim maržama i krađom sirove nafte u Nigeriji. Londonski **Telegraph** prenoseći navode analitičara banke piše da bi anglo-holandski kolos ove do sada najveće prodaje u svojoj istoriji mogao da obelodani već u januaru.

ASTANA – KazMunaiGas očekuje da u 2022. godišnja proizvodnja nafte iz gigantskog kaspiskog polja Kašagan dostigne 15 miliona tona, javlja agencija **Tengrinews** pozivajući se na informaciju iz Razvojne strategije kazahstanske državne kompanije, koja bi od pomenute proizvodnje dobila udeo od 2,5 miliona tona, a ostatak delili ino-partneri u projektu. Proizvodnja nafte iz Kašagana počela je u septembru ove godine tempom od 60 hiljada barela na dan, ali je potom obustavljena do 2014. zbog izlivanja gasa izazvanog korozijom u cevima, dodaje agencija. Istovremeno u pomenutom dokumentu stoji da se proizvodnja nafte iz polja Tengiz (na slici), šestog po veličini u svetu, planira na 39,3 miliona tona, gde bi KazMunaiGasu pripalo 7,9 mt. Najzad, polje Karačaganak se očekuje da u 2022. daje 7,8 mt nafte, od čega bi kazahstanskoj kompaniji pripalo 776 hiljada tona.

DAMASK – Sirija i Rusija potpisale su u sredu ugovor na 25 godina o istraživanju i proizvodnji (E&P) nafte i gasa u podmorju Mediterana te bliskoistočne države, javila je agencija **Frans-press**. Ugovor o ulaganju oko 100 miliona dolara u E&P područja površine 2,190 km² su potpisali ministar nafte Sirije, Sulejman Abas, sirijska kompanija General Petroleum i ruski Sojuznjeftgas. Radi se o prvom ugovoru o offshore istraživanju nafte i gasa u Siriji, rekao je francuskoj agenciji generalni direktor sirijske kompanije.

PARIS – Dugoročni E&P naftni ugovor koji je Rusija u sredu potpisala sa Sirijom ne može da dođe pod udar striktnih sankcija (zabrana izvoza nafte, prodaje naftne opreme i pružanja logističkih usluga) koje je vladi u Damasku postavila EU i Evropa nije u poziciji da na njega utiče, rekao je u četvrtak predstavnik francuskog ministarstva inostranih poslova. Sankcije međutim nikada nisu uspele da prođu u UN, zbog veta Rusije i Kine u

Savetu bezbednosti, pa “se radi o evropskim sankcijama, koje se ne primenjuju na odnose Rusije i sirijskog režima”, kazao je zamenik portparola francuskog MIP-a Vincent Floreani. **Kuna**

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

GORIVO NOVE GENERACIJE

KIJEV – Ruski Gazprom pristao je da ukrajinskom Naftogazu prebaci u 2014. godinu deo duga za gas kupljen tokom 2013. rekao je u sredu ministar energije Ukrajine Eduard Stavicki. On je na

press konferenciji u Kijevu rekao da će taj iznos, koji nije precizirao, biti isplaćen do kraja prvom kvartala 2014. Krajem oktobra, predsednik Gasproma Aleksej Miler je rekao da Ukrajina duguje dve milijarde dolara za gas isporučen u avgustu, oktobru i novembru. Početkom decembra iz Naftogaza je saopšteno da je sa Gaspromom dogovoreno da se do idućeg proleća odlože plaćanja za gas koji bude uvezen u 4. kvartalu ove godine. *Kyiv Post*

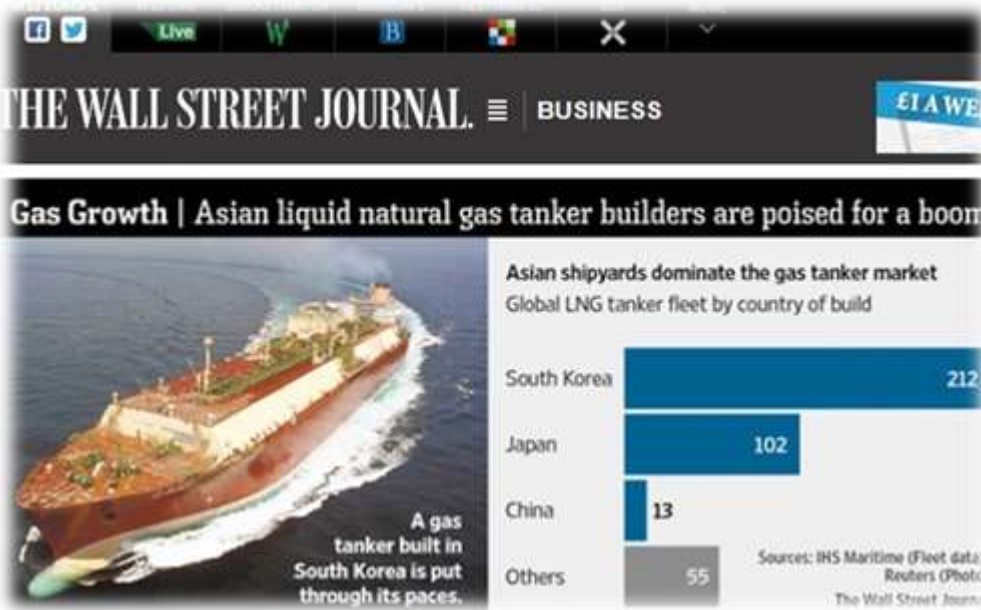
MOSKVA - Prihodi Gasproma u 2013. godini će porasti najmanje osam odsto na godišnjem nivou na oko 60 milijardi dolara, procenjuju stručnjaci. Prošle godine Gazprom je plasirao u

inozemstvo, van Zajednice Nezavisnih Država, 138,8 milijardi kubnih metara gasa i od toga ostvario prihode od 55,9 milijardi dolara, preneo je Itar tass. Prema rečima zamenika direktora Fonda nacionalne energetske sigurnosti, Alekseja Grivača, u 2013. Gazprom će Evropi isporučiti oko 162 milijarde m³ gasa, a s isporukama u okolne države, kompanija može očekivati izvoz i do 230 milijardi kubika. Uzimajući kao osnovicu ovogodišnju prosečnu cenu od 380 dolara za 1.000 kubnih metara gasa, Gazprom će ostvariti prihode od izvoza u obimu 60 do 61 milijarde dolara, rekao je Grivač. Prema podacima Federalne carinske službe, prihodi Gazproma od izvoza gasa za 10 meseci ove godine porasli su 6,4 posto na g, na 54,12 milijardi dolara.

MOSKVA – Gigantski LNG projekat Sahalin-2 mogao bi da se proširi sa ranije predviđene dve, na tri linije utečnjavanja prirodnog gasa, nakon što je Gazprom odobrio ovo proširenje, prenosi *Reuters*. Agencija dodaje da su o tome u Moskvi razgovarali čelnik Gazproma Aleksej Miler i izvršni direktor partnera u projektu, kompanije Shell Peter Voser. Oni su se složili da predlože rukovodstvu projektne kompanije Sahalin Energy da razmotri dizajn treće linije, što je od ranije zagovarao Shell, dok je Gazprom bio rezervisan.

TOKIO – Japanska i kineska brodogradilišta postigla su dogovor da udruženi grade sofisticirane tankere za utečnjeni prirodni gas (LNG), ugrožavajući primat Južnoj Koreji u toj oblasti, a na osnovu procene da će u narednih pet godina tržištu biti potrebno između 100 do 200 ovih super-plovila. Kawasaki Heavy Industries i China Ocean Shipping, sporazumeli su se da u bliskoj budućnosti počnu u Kini gradnju LNG tankera, saopšteno je iz japanske kompanije. Plan je da se godišnje grade dva do tri tankera, koji u proseku koštaju po 250 miliona dolara. Od 134 LNG tankera sagrađena u svetu od 2009. godine, čak 100 je izašlo iz južnokorejskih brodogradilišta, 20 u Kini i 13 u Japanu. Prema procenama međunarodnih eksperata, Kini bi do

2020. moglo biti potrebno oko 60 novih LNG tankera. Potrebe za tankerima zavise od sudbine LNG projekata u Severnoj Americi, gde Kanada planira oko 12 projekata izvoza utečnjenog gasa dobijenog iz gasnih škriljaca.

LNG projekte grade, ili planiraju i Katar, Australija, Rusija i Afrika. *Wall Street Journal*

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

PARIZ/OSLO – Francuski Total i norveški Statoil odustali su od investicija u Trans-anadolijski gasovod (TANAP), deo transportnog lanca kojim azerbejdžanski gas treba da preko Turske, Grčke, Albanije i Italije stigne do Evrope. Statoil je planirao da kupi udeo od 12% u gasovodu između Azerbejdžanma i Turske, a Total 5%, ali su obe kompanije saopštile 23. decembra da odustaju, zbog visokih troškova. Portal **OilPrice** navodi da će ovaj deo projekta podeliti turske kompanije TPAO i Botaš i azerbejdžanski SOCAR. Azerbejdžan je vlasnik 80% projekta. Inicijalni troškovi gradnje Tanapa od 7,5 milijardi dolara

podignuti su sada na oko 12 milijardi, pa Total i Statoil smatraju da je finansijski rizik posla previsok. OilPrice podseća da se radi o jednom od ključnih EU projekata diverzifikovanja izvora snabdevanja Evrope gasom, mimo ruskog.

ANKARA – Udeo Turske u planiranom gasovodu TANAP uvećaće se sa sadašnjih 20, na 30 odsto, potvrdio je u četvrtak za tamošnju TV Rovnag Abdulajev, čelnik azerbejdžanske kompanije SOCAR, koja je trenutno vlasnik 80 odsto udela u ovom projektu.

ATINA – Azerbejdžanska državna kompanija SOCAR finalizovala je ugovor o kupovini 66% grčke gasne transportnu kompaniju DESFA, saopštila je 23. decembra grčka agencija za privatizaciju. Prema ugovor, potpisanom 21. decembra, SOCAR će platiti 400 miliona evra za kompaniju koja rukovodi grčkim gasovodnim sistemom. **AFP**

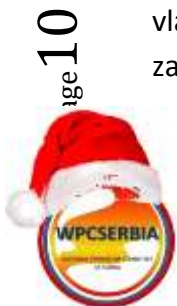
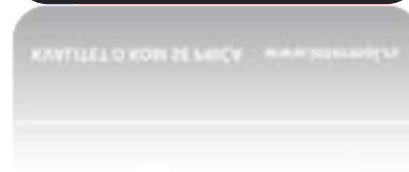
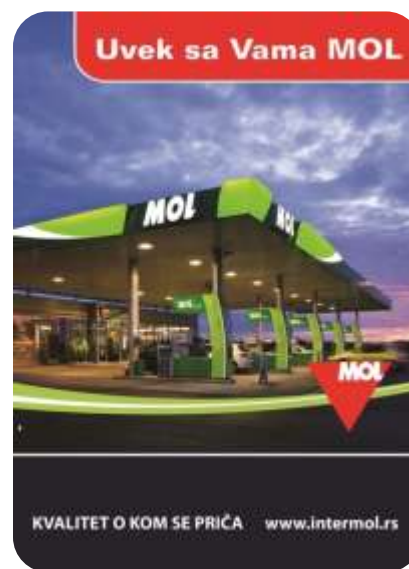
ZAGREB - Ministarstvo privrede Hrvatske saopštilo je 24. decembra da će se tek posle usvajanja novog zakona o tržištu nafte i naftnih derivata primjenjivati slobodno formiranje cena goriva u toj zemlji, a Hrvatski sabor će ponovno zasedati tek od druge polovine januara, piše **Business.hr**.

Ministarstvo je reagovalo povodom pisanja u medijima da će slobodno formiranje cena goriva na hrvatskim pumpama startovati sa 1. januarom 2014. Nakon usvajanja u Hrvatskom saboru, najranije 15. januara, Zakon će biti objavljen u Narodnim novinama osam dana po objavi stupiti na snagu. Tek tada će

formiranje maloprodajnih cena naftnih derivata biti slobodno, ističu iz Ministarstva. Vlada Hrvatske moći će, u slučaju velikih poremećaja na tržištu, uredbom da propiše najviši nivo maloprodajnih cena za pojedine naftne derivate, za period od najduže 90 dana, podsećaju iz Ministarstva. Takođe, predlogom zakona o tržištu nafte, određuje se obveza formiranja obveznih i operativnih zaliha naftnih derivata i delovanje u slučajevima vanrednog poremećaja snabdevanja naftom i derivatima.

ZAGREB - Ministar privrede Hrvatske Ivan Vrdoljak najavio je da će se treći sastanak pregovaračkih timova Vlade i mađarskog MOL-a o Ini održati sredinom januara, a očekuje da će dati „vrlo konkretne odgovore“. Mislim da su dva scenarija aktuelna - ili ćemo sve dogovoriti o budućnosti Ine, strategiji, vođenju kompanije i ispunjavanju nacionalnih energetske interesa, ili ćemo se na pristojan način razići kako bi neki drugi strateški partner došao u situaciju da s Vladom pregovara", kazao je Vrdoljak 23. decembra za Hrvatski radio. Ponovio je da je protiv zatvaranja dveju Ininih rafinerija. Smatra da je Rijeka sa svojim položajem na moru najatraktivnija i da je davno trebala biti modernizirana, a da u Sisku treba zadržati volumen proizvodnje, a odlučiti šta proizvoditi. Vrdoljak je na pitanje da li su se ruski Rosneft ili ambasada Katara raspitivali za Inu, odgovorio da su im iz vlade date informacije i „ ...sada je na njima da vide da li su zainteresovani". **Croenergo**

PODGORICA - Novatek razmatra mogućnost saradnje sa italijanskim Enijem u industrijalizaciji sredozemnih nalazišta gasa u Crnoj Gori, Libanu i Kipru, saopštio je u petak čelnik te privatne ruske gasne kompanije Leonid

Miheljsen. Kako piše ruski dnevnik Komsant, Miheljsen je rekao da je odgovarajući memorandum sa kompanijom Eni potpisan krajem novembra. On je istakao da su dve strane „napravile prilično veliki pomak po pitanju zajedničkog učešća u projektima na crnogorskom grebenu“. U Crnoj Gori, kako pišu procenjuju ruski eksperti, ne očekuje se veliko nalazište gasa, ali je geografski položaj južnog Jadrana faktor velikog interesa. Stručnjak analitičkog odjeljenja Zberbanke koja prati rusku naftnu industriju, Valerij Nesterov, pretpostavlja da crnogorsko nalazište može biti perspektivno za eksploataciju gasa, s obzirom na već otkriveno fosilno gorivo u istočnom Sredozemlju. Rukovodstvo Crne Gore je letos objavilo rundu dodele licenci za istraživanje, a krajnji rok za podnošenje prijave je 28. februar 2014. godine. **Vijesti**

BANJALUKA - Ministar industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske (RS) Željko Kovačević smatra da će i drugi entitet BiH, Federacija BiH (FBiH) realizovati projekat izgradnje kraka gasovoda Južni tok. "Mislim da će se sada ići prema FBiH da se ona uključi u realizaciju ovog projekta", naveo je Kovačević. On je rekao da je Republika Srpska odlučna da naredne godine počne gradnju kraka gasovoda Južni tok u tom entitetu i izrazio uverenje "da će RS, odnosno BiH, ispoštovati sve svoje obaveze iz članstva u Energetskoj zajednici". Ne vidi, kaže, šta nije interes Evropske unije u realizaciji projekta "Južni tok". "Mislim da se radi o određenim nesporazumima, koji će u narednom periodu, vrlo jednostavno biti riješeni", dodao je Kovačević. **Dnevni avaz**

BOSANSKI BROD – Ministar za ekologiju Republike Srpske Srebrenka Golić izjavila je 25. decembra da je kvalitet vazduha u okolini rafinerije u Bosanskom Brodu “evidentno bolji” i da “nije bilo prelazaka graničnih vrijednosti koje mogu negativno da utiču na život i zdravlje ljudi”. Posle sastanka radne grupe za praćenje ispunjavanja obaveza iz Ugovora o kupoprodaji akcija preduzeća naftne industrije Republike Srpske zamenik generalnog direktora „Zarubežnjefta“ Andrej Ozirov rekao je novinarima da “najvažniji projekat, koji se odnosi na poboljšanje ekoloških uslova, ide dalje”. Direktor „Optima grupe“ Vladimir Limanov izjavio je da očekivani rezultati ove kompanije pokazuju rast u odnosu na 2012. godinu. „U sledećoj godini planiramo da razvijamo logistiku ... i planirane mere su usmerene upravo na poboljšanje našeg učešća na ovom tržištu“, rekao je Limanov. *Srna*

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

 **ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

12
page

